

6 DECEMBER 2015 – TWEEDE ZONDAG VAN DE ADVENT

EERSTE LEZING

BARUCH 5, 1-9

Jeruzalem, leg uw kled van rouw en ellende af en bekleed u voor immer met Gods heerlijke schoonheid. Sla de mantel van Gods gerechtigheid om, zet op uw hoofd de schitterende kroon van de Eeuwige. Want God wil uw luister laten zien overal op aarde. Voor eeuwig geeft God u de naam „Vrede door gerechtigheid” en „Glorie door vroomheid”.

Op, Jeruzalem, ga op de hoogte staan en kijk uit naar het oosten: daar zijn uw kinderen weer samen op het woord van de heilige, van zonsopgang tot zonsondergang. Zij zijn blij nu God weer aan hen denkt. Te voet gingen zij van u heen, weggesleept door de vijand, maar eervol brengt God hen terug, gedragen als op een koningstroom. God beval alle hoge bergen en eeuwige heuvels te slechten en de dalen op te vullen, zodat het hele land een effen vlakke wordt en Israël veilig optrekt onder de glorie van God. Ook de bossen en alle geurige bomen geven schaduw aan Israël op Gods bevel. Want God leidt het jubelende Israël in zijn heerlijk licht; met zijn barmhartigheid zal Hij hen omgeven én met zijn gerechtigheid.

TWEEDE LEZING

BRIEF AAN DE FILIPPENZEN 1, 3-6.8-11

Broeders en zusters,

Ik dank mijn God telkens als ik u gedenk, bij al mijn gebeden voor u allen. En ik verricht mijn gebed met blijdschap, omdat gij van de eerste dag tot nu toe uw deel hebt bijgedragen tot de prediking van het evangelie. Ik ben er zeker van, dat Hij die het goede werk in u begonnen is, het zal voltooiën tegen de dag van Christus Jezus.

God weet hoe vurig ik naar u allen verlang, met de innigheid van Christus Jezus zelf. En dit is mijn bede: moge uw liefde steeds rijker worden aan inzicht en fijngevoeligheid, om te kunnen onderscheiden waar het op aankomt. Dan zult gij op de dag van Christus ongerept en onberispelijk zijn, verzadigd met de vrucht der gerechtigheid die komt van Jezus Christus, tot eer en lof van God.

EVANGELIE

LUCAS 3, 1-6

Het gebeurde in het vijftiende regeringsjaar van keizer Tiberius: Pontius Pilatus was landvoogd van Judea; Herodes gouverneur van Galilea; zijn broer Filippus gouverneur van het gewest Iturea en Trachonitis, en Lysanias gouverneur van Abilene; Annas en Kajafas bekleedden het hogepriesterschap. Toen kwam het woord van God over Johannes, zoon van Zacharias, die in de woestijn verbleef.

Hij begon op te treden in heel de Jordaanstreek en een doopsel van bekering te preken tot vergeving van zonden, volgens de profetie die geschreven staat in het boek van Jesaja:

„Een stem roept in de woestijn: Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht. Elk dal moet gevuld, elke berg of heuvel geslecht worden; de kronkelpaden moeten recht, de ruwe wegen effen worden. Heel de mensheid zal Gods redding zien.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

God hackt de geschiedenis

EVANGELIE • Aan een oude muur van de voormalige cisterciënzerinnenabdij Roosendael in Sint-Katelijne-Waver hangt een serie panelen die getuigen van haar geschiedenis. Boven elk tijdvak hangt een plaat die verwijst naar invloedrijke personages uit de wereldgeschiedenis. Op gelijkaardige wijze plaatst Lucas het woord van God binnen het schouwspel van deze wereld. Hij somt de zeven namen op van de hoofdrolspelers van de tijd toen ‘het’ gebeurde.

We zijn in het vijftiende jaar van de regering van keizer Tiberius. In de provincie Juda is Pontius Pilatus de landvoogd. Hij zal een kwetsieuzer rol spelen tijdens het proces tegen Jezus. Herodes Antipas, een zoon van Herodes de Grote (zie Lucas 1, 5), is de gouverneur van Galilea. Hij wordt de latere moordenaar van Johannes de Doper. Annas en na hem zijn schoonzoon Kajafas zijn de religieuze leiders in Jeruzalem. Als hogepriesters belichamen zij de joodse tegenstanders van de Jezusbeweging. Hoewel Lucas hier voorlopig niets van vertelt, zijn de rollen van bij het begin ingekleurd. Johannes en na hem Jezus zullen tegenstand ondervinden vanuit Galilea en Judea en zelfs vanuit Rome, met Jeruzalem als ‘kruispunt’.

Onder dat gesternte van vermeende machten wordt Johannes, zoon van Zacharias, alias de Doper, door God geroepen in de woestijn. Het woestijngebied is voor God de plek bij uitstek om mensen eropuit te sturen. Wat vermag het woestijnwoord van God binnen het krachtspel van de wereldmachten? Veel, zo zal blijken.

Die Johannes is de verbindingsfiguur tussen oud en nieuw. Wat eertijds gebeurde met de profeten van het eerste verbond (zie eerste lezing) gebeurt opnieuw aan hem. Zijn optreden ligt in hun lijn. In de streek van de Jordaan verkondigt hij een doopsel van bekering tot vergeving van zonden. Als we ons omkeren, liggen de misstappen van het verleden achter ons. Gods woord beweegt de geschiedenis. Voor ons ligt zijn redding als toekomst. De bekeringsdoop is het zegel van dit nieuwe leven.

Lucas staft het optreden van Johannes met een profetie uit de boekrol van Jesaja. Vanuit de woestijn wordt het volk van God uitgenodigd de Jordaan opnieuw over te steken en de overtocht te wagen naar het land dat ooit aan Abraham werd beloofd. Die oversteek maakt ook de weg vrij voor de Heer. Alle drempels, valkuilen en mogelijke hinderpalen worden opgeruimd. Op het vrijgekomen vlakke land komt God in het vizier van de hele mensheid. Zullen ook de dwarsliggers zijn redding mogen zien? En de lezers?

LEZINGEN • In het boek Baruch is Jeruzalem het uitgangspunt voor het wereldomvattende plan van God. Voor de joodse lezers had ‘Jeruzalem’ dezelfde klank als wat een geloofsgemeenschap vandaag voor christelijke lezers inhoudt. Laat de tekst luidop klinken en vervang Jeruzalem door de naam van je eigen gemeenschap. Wie aandachtig luistert, hoort dan hoe Baruch Jeruzalem niet ‘geografisch’ bedoelde. Het verzamelde volk van God bevindt zich niet op 31°47’NB/35°13’OL, maar overal op aarde waar ‘Vrede-door-gerechtigheid’ en ‘Heil-door-godsvrucht’ samenkomt. Dat zijn de namen die God voor eens en altijd wil voor zijn ‘parochies’. In nagenoeg dezelfde bewoordingen als Jesaja beschrijft Baruch hoe God hier zelf het pad effent en zijn volk binnenleidt in zijn heerlijke licht.

Ook vandaag worden wij omgeven met Gods gerechtigheid en barmhartigheid. Zo omschreef Anneleen Decoene, stafmedewerker diaconie Netwerk Rechtvaardigheid en Vrede, tijdens een recente studiedag van het IPB over ‘levende geloofsgemeenschappen’ in Vlaanderen deze gemeenschappen als „oefenplaatsen in gerechtigheid.” Op 8 december, precies op de vijftigste verjaardag van de afsluiting van het Tweede Vaticaans Concilie, zal paus Franciscus het Heilig Jaar van de Barmhartigheid openen.

Paulus zit in de gevangenis en stuurt een brief naar de gemeente van Filippi. Hij verlangt vurig naar hen, want hij is trots op zijn Filippenzen. De verkondiging heeft er goed gewerkt en Christus zal ooit voltooiën wat in hen begonnen is. Paulus hoopt dat hun liefde mag blijven groeien om te kunnen toetsen welke dingen het verschil uitmaken. Onvervalst jezuïtisch klinkt Paulus hier, en ook franciscaans, als hij besluit dat de vruchten van de gerechtigheid te danken zijn aan Jezus Christus. Tot glorie en lof van God.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be